

De 32 families waar ik van afstam

De kwartierstaat van
P.A.J.Coelewij(geboren 1931)

door P.A.J.Coelewij

November 2016

Voorwoord

Het is misschien te ambitieus om een overzicht en analyse te maken van alle 32 families waar ik tot mijn 6de generatie van afstam en die op mijn kwartierstaat getoond worden.

Toch blijkt de hier gedane poging een aardig overzicht te geven van wie die voorouders waren, wanneer zij leefden en waar zij woonden. Ook de plaats van herkomst en of dat buitenlands was, kon soms worden vastgesteld.

Er werd ook een indruk verkregen van hun religie en de sociale omgeving waarin ze leefden, hoe oud ze gemiddeld werden, de grootte van de gezinnen, het vóórkomen van tweelingen en eventueel familiekwalen.

Tot slot werd een poging gedaan de families afzonderlijk te beschrijven waarvan de volledigheid bepaald werd door de beschikbaarheid van gegevens, wat per familie sterk wisselend was.

Deze poging is een eerste aanzet en zal naarmate er meer gegevens beschikbaar komen vervolmaakt kunnen worden.

Samenvatting

Mijn genealogisch onderzoek van 2015 omtrent de familie Coelewij (Genealogisch overzicht van het geslacht Coelewij/Koelewij. (ISBN9789402141726), heb ik uitgebreid tot alle families van mijn kwartierstaat, tot 6 generaties terug, tot ongeveer mid-1700. Het gaat dan om 32 families. Waar mogelijk heb ik, zij het wat vluchtiger, nog verder in het verleden teruggekeken, soms tot het midden van de 15de eeuw.

Het bleek dat mijn voorouders, tenminste na mid-1700, voornamelijk stadsbewoners waren, en dat de meeste van hen woonachtig waren in Amsterdam, Leiden en Den Haag. Enkel van hen kwamen uit Duitsland en Vlaanderen en een paar zeer verre voorouders kwamen mogelijk uit Frankrijk en Spanje. Hun nakomelingen woonden al meerdere eeuwen in Nederland. Ik heb dus overheersend Nederlandse wortels ook al duidt een DNA onderzoek op een verre genetische verwantschap van de mannelijke Coelewij's met de mannen die nu wonen in de Kaukasus en Iran.

Maatschappelijk gezien waren mijn voorouders vanaf de 6de generatie voornamelijk zelfstandige ondernemers die vooral in de handwerkberoepen en detailhandel werkzaam waren. De dominante religie bij hen was rooms-katholiek. Deze factoreren bepaalden mede hun sociale milieu.

Het verschil in de gemiddelde leeftijd van bepaalde families over 6 generaties is aanmerkelijk. De voorouders van mijn grootvader Coelewij bijvoorbeeld werden gemiddeld 77 jaar oud, maar die van mijn grootmoeder Coerdes slechts 60 jaar. Tweelingen waren zeldzaam.

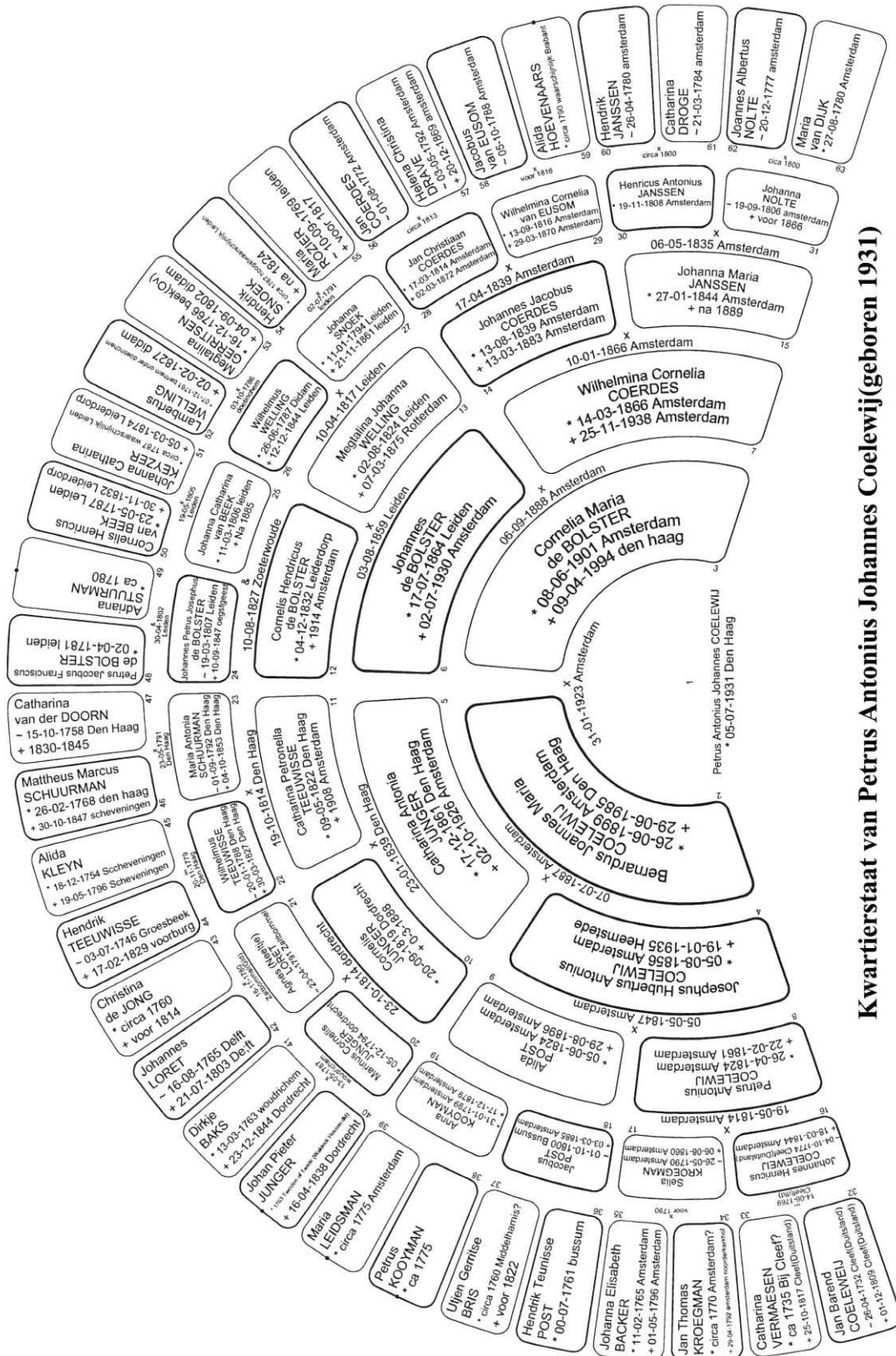
Familiekwalen en erfelijke ziekten als doofheid, oogkwalen, herseninfarcten en dikke darmkanker komen voor in sommige families.

Inhoudsopgave

	<u>pagina</u>
Voorwoord	3
Samenvatting	5
Inhoudsopgave	7
Kwartierstaat van P.A.J.Coelewij	8
Inleiding	9
Lijst van namen uit kwartierstaat	11
Periode waarin mijn voorouders leefden	12
Waar woonden mijn bet-bet-overgrootouders	12
Waar kwamen de families oorspronkelijk vandaan	13
Buitenlandse invloeden	13
DNA-onderzoek	14
Familiekwalen en erfelijke ziekten	16
Religie	18
Sociale milieu	18
Hoe oud werden mijn voorouders.	19
Tweelingen en grootte van gezinnen	20
Beschrijving van de individuele families	21

Appendices

Stamreeksen van verschillende families van mijn kwartierstaat.	106
Lijst van famlienamen in stamreeksen	227

Kwartierstaat van Petrus Antonius Johannes Coelewijn (geboren 1931)

Inleiding.

Uit nieuwsgierigheid naar geographische en maatschappelijke achtergronden, maar ook vanuit het oogpunt van erfelijke kenmerken, heb ik mijn genealogisch onderzoek uit 2015 aangaande het geslacht Coelewij, uitgebreid tot al mijn voorouders tot en met de 6de generatie van zowel vaders— als moederszijde. Deze worden getoond op het cirkeldiagram van mijn zogenaamde kwartierstaat op de tegenoverliggende pagina.

Dit betreft 32 families en in totaal 62 personen. Statistisch heb ik van ieder van deze voorouders van de 6de generatie slechts 3% van hun genen. Nog een generatie extra in het onderzoek zou onvoldoende genetische informatie toevoegen om het uitvoerige werk wat aan een dergelijk onderzoek verbonden is, te rechtvaardigen. Vandaar mijn beperking tot en met de 6de graad, dat is de generatie van mijn bet-bet-overgrootouders die tussen ongeveer 1732 en 1792 werden geboren. De bronnen van het onderzoek zijn voornamelijk de verschillende acten uit de rijks-, provinciale- en gemeentearchieven, maar ook krantenarchieven(Koninklijke Bibliotheek), zoekmachines van het internet(o.a.Google en Wikipedia) en persoonlijke archieven werden gebruikt.

Om de families van mijn kwartierstaat beter in een historisch en geografisch perspectief te kunnen plaatsen heb ik ook gegevens verzameld over nog oudere generaties dan die in mijn kwartierstaat voorkomen, waarbij in sommige gevallen personen tot in de 15de eeuw aangetroffen werden. Deze gegevens werden voornamelijk gehaald van het internet(b.v.Familysearch.com en van anonieme auteurs) waarbij niet altijd verificatie van data uitgevoerd kon worden waardoor onjuistheden omtrent details kunnen zijn ingeslopen. Ondanks dat, geven deze gegevens toch aanwijzingen over de naamgeving, oorsprong en sociale mileu van deze verre voorouders.

Behalve deze archievarische onderzoeken werd door middel van DNA-bepalingen de oorsprong van mijn vaders familie(Y-chromosoom) en die van mijn moeder(mtDNA) vastgesteld.

Nog niet alle individuen van mijn kwartierstaat heb ik tot in detail kunnen naspeuren en van de ene familie weet ik meer dan van de andere, maar in principe weet ik nu genoeg om een beeld van hen over een periode van enige honderden jaren hier te schetsen. Toch zal, wegens de veelzijdigheid en uitgestrektheid van het onderwerp, deze notitie slechts als een “progress report” moeten worden beschouwd dat voortdurend in ontwikkeling zal blijven en van tijd tot tijd worden aangevuld.

Lijst van familienamen voorkomend in mijn kwartierstaatt
(met % genen in mijn DNA).

<u>Naam</u>	<u>Geb.dat.</u>	<u>Religie</u>	<u>Geboorte plaats</u>	<u>% genen</u>
32. J.Coelewij	1732	rk	Cleef(Dld)	3
33. CVernaesen	1735	rk	Cleef?	3
34. J.Kroegman	c1770	luth	Amsterdam?	6 ¼
35. J.Backer	1765	luth	Amsterdam	3
36. H.Post	1761	rk	Bussum	12 ½
37. U.Bris	1760	rk		3
38. P.Kooyman	1765	rk?		6 ¼
39. M.Leidsman	1770	rk		3
40. J.Junger	1763	herv	Duitsland	25
41. D.Baks	1763	herv	Woudrichem	3
42. J.Loret	c1760	?	Delft	6 ¼
43. C.de Jong	c1760	rk?	Zaltbommel?	3
44. H.Teeuwisse	1746	rk	Groesbeek	12 ½
45. A.Kleyn	1754	rk	Scheveningen	3
46. M.Schuurma	1768	rk	Scheveningen	6 ¼
47. C.v.d.Doorn	1758	rk	Scheveningen	3
48. P.d. Bolster	1781	rk	Leiden	3
49. A.Stuurman	1780	?	Bloemendaal	3
50. C.v.Beek	1787	rk	Leiden	6 ¼
51. J.Keyzer	1775	rk?	Leiden	3
52. L.Welling	1761	rk	Barlham	12 ½
53. M.Gerritzen	1766	rk?	Beek	3
54. H.Snoek	1767	rk	Leiden	6 ¼
55. M.Rozier	1769	rk	Leiden	3
56. J.Coerdes	1772	luth	Amsterdam	25
57. H.Drave	1790	luth	Amsterdam	3
58. J.van Eusom	1788	herv	Amsterdam	6 ¼
59. A.Hoevenaar	1790	rk	Nederland	3
60. H.Janssen	1780	rk	Amsterdam	12 ½
61. C.Droge	1784	rk	Amsterdam	3
62. J.Nolte	1777	rk	Amsterdam	6 ¼
63. M van Dijk	1780	herv	Amsterdam	3

Periode waarin mijn voorouders leefden.

De periode waarin de 6 generaties van mijn kwartierstaat hebben geleefd, bestrijkt ongeveer tweeenhalve eeuw. De oudste bet-bet-overgrootouder is geboren in 1732 en de jongste in 1792. Het verschil in aanvangstijd van mijn kwartierstaat is ontstaan door verschillen in leeftijd van de vaders bij de geboorte van de nakomeling-in-lijn en de daarmee verband houdende plaats van deze nakomeling in het gezin.

Waar woonden mijn bet-bet-overgrootouders van de 6de generatie van mijn kwartierstaat.

De meeste bet-bet-overgrootouders van de 6de generatie van mijn kwartierstaat woonden bij hun geboorte al in Amsterdam, Dat waren er 9 van de 32. Van de resterende 23 bet-bet-overgrootouders werden er 5 geboren in Leiden, 3 in Den Haag, 6 in kleine plaatsen als Delft en Bussum, 4 waren er geboren op het platteland, 3 in Duitsland en van 2 bet-bet-overgrootouders weet ik het nog niet. Opvallend is dat het toen al bijna allemaal stadsbewoners waren (dus midden 1700) en maar een paar van hen bewoners van het platteland. Dit waren dus de voorouders van de 6de generatie. Neem ik nu alle voorouders van mijn gehele kwartierstaat tezamen- dat zijn er 62- dan blijkt dat 37% van hen in Amsterdam geboren werd, 14% in Leiden, 11% in Den Haag en 6% in Duitsland. De resterende 29% werd geboren in kleine plaatsen als Dordrecht en Bussum en een paar op het platteland. Als ik van generatie tot generatie kijk dan blijkt dat met de jaren het percentage Amsterdammers in mijn kwartierstaat jaarlijks toenam van 28% in mid-1700 tot 50% bij mijn grootouders en 100% bij mijn ouders. Mijn ouders bleven Amsterdam niet trouw want ik werd geboren in Den Haag.

Waar kwamen de families van mijn kwartierstaat oorspronkelijk vandaan?

Ofschoon deze notitie over mijn voorouders tot de 6de generatie gaat, dus tot ongeveer midden 1700, is het verleidelijk om na te gaan of we nog verder terug in het verleden kunnen kijken, dit vooral om een idee te krijgen over de oorsprong van de families en de betekenis van hun familienaam. Voor de families Coelewij en de Bolster heb ik hiervoor de verschillende archieven doorzocht en heb ik ook voor die vroege periode voldoende informatie verzameld voor een betrouwbaar resultaat. Informatie over de andere families omtrent de periode vroeger dan mid-1700, heb ik voornamelijk van het internet en is nog niet door mij geveerivieerd en daarom niet gegarandeerd in alle opzichten correct. Toch geeft de zo verkregen informatie een aardig idee over de families in de periode eerder dan midden 1700 vooral wat betreft de oorsprong, de tijd van vestiging in Nederland en de naam.

Van sommige van mijn voorouders bleek het mogelijk heel ver terug te gaan in de historie, soms zelfs tot eind 1400. Deze personen behoren voor mij tot de 15de generatie. Hun stamboom omvat dan een zeer groot aantal families. Bij de 10de generatie, bijvoorbeeld, betreft het 512 families. Bij de 15de generatie gaat het om ruim 16.000 families. Dit is een aantal families dat bijna zo groot of mogelijk groter is dan het totaal aantal families dat ten tijde van de 15de generatie in Amsterdam woonde.

Buitenlandse invloeden.

In mijn kwartierstaat tot de 6de generatie is weinig buitenlandse invloed aanwezig. Van de 32 betreffende families kwamen er slechts 3 (Coelewij, Vermaessen en Junger) uit het buitenland (Duitsland)

In de periode daarvoor, dus bij de 7de en de nog oudere generaties, zijn wel meer buitenlandse families aanwezig maar

dat is begrijpelijk omdat het dan om een groter aantal families gaat. Een voorbeeld van een familie die lang voor mijn 6de generatie naar Nederland is gekomen, is de familie van mijn moeder, de Bolster. Deze Vlaamse familie was rond 1630, 12 generaties terug, naar Nederland gekomen.

Enkele andere families die al vóór midden 1700 vanuit het buitenland naar Amsterdam waren gekomen, zijn de families Heister en mogelijk Drave, beide uit Duitsland.. De familie Heister kwam waarschijnlijk rond laat-1700. Van de familie Coelewij, die uit het buurschap Coldewey bij Wilhelmshafen (Duitsland) afkomstig was, waren al eerder enkele leden van de familie naar Nederland gekomen waaronder ene Jan Koeleweij die zich in 1640 in Amsterdam vestigde.

Behalve deze buitenlandse families zijn er enkele familieleden aangetroffen die ook buitenlands klinkende namen dragen ((Bris, Loret en Rozier) maar waarvaan geen concrete aanwijzingen zijn aangetroffen dat zij van buitenlandse afkomst zouden zijn.

We kunnen concluderen dat er relatief weinig buitenlandse families bij mijn voorouders aanwezig zijn en dat de familie Coelewij nu een echte Nederlandse familie is.

DNA onderzoek

Om nog verder in het verleden te kijken heb ik mijn DNA laten bepalen met het doel de verre afkomst van de mannelijke Coelewij's vast te stellen. d.m.v. het Y-chromosoom in het DNA. (Het y-chromosoom wordt vrijwel onveranderd van vader op zoon doorgegeven zodat door bepaling van dit chromosoom de verre oorsprong van de mannelijke lijn van de familie kan worden bepaald.)

Het resultaat van het onderzoek is dat mijn Y-chromosoom behoort tot de haplogroep G.

Haplogroep G komt in Nederland zelden voor maar is wel frequent in de streek rond de noordoostelijke oever van de Zwarte Zee, de Kaukasus en Iran. In deze regio behoort 20-

40% van de mannen tot deze haplogroep. Dit duidt op een oorspronkelijke genetische relatie van de mannelijke Coelewij's met een groot deel van de mannen uit deze streek en op een grote kans dat mijn voorouders in directe mannelijke lijn van de mannen uit die streek afstammen. Wanneer mijn voorouders uit die streek vertrokken zijn is speculatief maar in ieder geval vóór de zeventiende eeuw omdat er toen al Coelewij's in Nederland aanwezig waren. Het is bekend dat in het begin van onze jaartelling, in de Romeinse tijd, soldaten uit het Zwarte Zee gebied werden geronseld om verspreid in het Romeinse Rijk als soldaat dienst te doen. Wellicht is een van hen met het Romeinse leger in onze noordelijke streken terecht gekomen en heeft zich daar na zijn dienstdienst gevestigd en een gezin gesticht, of in ieder geval voor nakomelingen gezorgd waarvan de mannen van de Coelewij-familie direct afstammen. Vrouwen hebben geen Y-chromosoom maar genealogisch onderzoek kan bij hen worden gedaan via het zogenaamde mt-DNA, dat van moeder tot moeder vrijwel ongewijzigd aan al haar kinderen wordt doorgegeven. Door dit mt-DNA te bepalen kan de relatie van moeder op moeder worden vastgesteld (dus ongeveer hetzelfde als bij het Y-chromosoom van de vaders met het verschil dat bij de vaders de familienaam wordt doorgegeven en bij de moeders niet). In April 2010 heb ik mijn mt-DNA laten bepalen en uit het onderzoek bleek dat mijn "oer"moeder behoorde tot de grote groep noord-europeanen die rond 25.000 jaar geleden vanuit Azië naar Europa gemigreerd zijn.

Verder DNA onderzoek kan wellicht een verklaring geven over nog onbekende relaties met andere families (b.v. met de familie Coldewij) en met interessante details zoals bijvoorbeeld de oorsprong van de donkere ogen van mijn grootmoeder Junger en overgrootmoeder Teeuwisse waar aan Zuid-Europese of Aziatische invloeden gedacht zou kunnen worden.

Familiekwalen en erfelijke ziekten

Een van de redenen waarom ik mijn kwartierstaat heb samengesteld is om na te gaan of er binnen de voorouderlijke families vaak dezelfde ernstige ziekten voorkwamen en zo ja, om welke ziekten het gaat. Het blijkt inderdaad dat er bepaalde ziekten bij verschillende families regelmatig voorkomen waarvan sommige van ernstige aard.

De belangrijkste zijn: oogziekten en herseninfarcten bij de familie Coelewij (mijn vaderskant) en doofheid en dikkedarmkanker bij de familie de Bolster (mijn moederskant). De oogziekte betreft een ontsteking van het netvlies waardoor delen van het netvlies en de gele vlek beschadigd kunnen raken. De ziekte komt voor in beide ogen met als gevolg dat het gezichtsvermogen (sterk) kan verminderen maar, zover als nu bekend is, niet geheel verloren gaat. Niet altijd wordt de ziekte als zodanig herkend maar het effect van uitval van delen van het gezichtsveld, vooral van het centrale gedeelte (de gele vlek) zijn kenmerkend. De ziekte komt voor bij de kleinkinderen van grootvader Coelewij, dat zijn dus de kinderen van mijn vader (mijn zusters Alice en Corrie en ikzelf), en twee zoons van mijn oom Piet Coelewij, allemaal met gelijkende verschijnselen. Bij allen uitte de ziekte zich pas op latere leeftijd. Bij mij was dat toen ik 44 jaar werd maar bij de anderen later. Stress wordt vermoed een rol te spelen in de ontwikkeling van de oogkwaal.

Bij de kleinkinderen van genoemde patienten is de ziekte (nog) niet waargenomen ofschoon verschillende van hen de 50 al gepasseerd zijn. Of de ziekte al eerder bij de generatie van mijn ouders en grootouders optrad, lijkt niet het geval te zijn.

De tweede kwaal bij de familie Coelewij is het herseninfarct. Het is voorgekomen bij beide mannelijke nakomelingen van mijn grootvader namelijk bij mijn vader en zijn broer Piet. Piet overleed aan het infarct op 68 jarige leeftijd en mijn vader op

86-jarige leeftijd. Mijn vader had 8 jaar daarvoor, toen hij 78 jaar was, al een ernstige attack gehad waardoor hij totaal verlamd werd maar waarvan hij grotendeels herstelde op een verandering in karakter van vrolijk naar depressief, na.

In conclusie blijken er dus twee familiekwalen op te treden binnen de familie Coelewij maar het erfelijke karakter ervan is (nog) niet bewezen.

Bij de familie de Bolster is er wel een duidelijk erfelijk karakter van een familiekwaal vastgesteld kunnen worden. Dat is doofheid die al vanaf relatief jonge leeftijd op kan treden. De doofheid wordt veroorzaakt door een fout in de aansluiting tussen het hamertje en het aambeeld in het binnenoor. Operatie kan verbetering opleveren maar lukt niet altijd hetgeen sterkere doofheid of evenwichtsstoornissen tot gevolg kan hebben.

De erfelijkheid van deze doofheid wordt aangetoond door het feit dat van de vijf dochters van mijn grootvader Johannes de Bolster, er vier doof werden. De vijfde dochter, mijn moeder, was de enige die de kwaal niet kreeg. Opmerkelijk nu is het feit dat vrijwel alle kinderen van deze vier dochters ook doofheid ontwikkelden waarvan sommige ernstig, maar de kinderen van mijn moeder geen van allen. Hier moet dus een erfelijk genetisch element een rol spelen welke in haar tak niet doorgegeven werd.

De tweede familiekwaal bij de familie de Bolster, dikke darmkanker, komt voor bij 3 van de kinderen van mijn grootvader Johannes de Bolster. Bij twee van hen, Johannes en Wilhelmina, op de betrekkelijk jonge leeftijd van 64 en circa 55 jaar. De derde, Johanna, die op 79 jarige leeftijd stierf, bleek bij sectie aan dezelfde kwaal te zijn overleden.

Dikke darmkanker is dus duidelijk een familiekwaal bij de familie de Bolster, maar de erfelijkheid ervan is (nog) niet aangetoond.

Religie

Van de 32 bet-bet-overgrootouders van de 6de generatie van mijn kwartierstaat was 69% katholiek, 12% hervormd of gereformeerd, 12% evangelisch luthers en 7% onbekend. Geleidelijk verdween het oorspronkelijke protestante element in de familie waarschijnlijk door huwelijken met katholieke partners waar gemengde huwelijken als ongewenst beschouwd werden. Vanaf mijn overgrootouders was iedereen katholiek, De familie heeft behalve geestelijk ook een aanzienlijk materieel voordeel gehad aan het lidmaatschap van de Katholieke Kerk. Het materiele voordeel ontstond vanaf 1813, het einde van de Franse overheersing van Nederland, door de opbloei van het katholieke kerkelijke leven geholpen. door de versoepeling van de anit katholieke wetgeving. De opdrachten die het bedrijf vooral in de periode 1820 tot 1920 van de katholieke geestelijkheid en de Gemeente wist binnen te halen waren behalve bouwkundige activiteiten, het onderhoud van grote gebouwen van katholieke en gemeentelijke instellingen, waaronder het Maagdenhuis en de Mozes en Aaronkerk.

Het sociale milieu

Van niet alle (mannelijke) personen van de 6de generatie heb ik het beroep dat zij uitoefenden kunnen traceren. Om toch een indruk te krijgen van de oorspronkelijke sociale achtergrond van de verschillende families heb ik de mannelijke personen van de 6de en de 5de generatie, dus van rond 1730 tot 1810, bij elkaar genomen met het volgende resultaat: Het meest voorkomende beroep is het beroep van (meester) timmerman(5x) met een voorkeur voor een eigen bedrijf en met huizenbezit, gevolgd door het beroep van winkelier(4x) en daarna van schipper(2x) en herbergier/restauranthouder(2x). Een enkeling was soldaat, sjouwer, wever of boekdrukker. Ditzelfde beeld vind ik terug in het geheel van mijn kwartierstaat. Er komen dus geen agrariers voor in de familie,

noch ambtenaren, bestuurders, academici, fabrieksarbeiders of dagloners. In het kort zou men kunnen zeggen dat mijn voorouders tot en met de 6de generatie voornamelijk kleine zelfstandige ondernemers waren die vooral in de handwerkberoepen en detailhandel werkzaam waren. Dit is geheel in lijn met andere katholieke families in noord-Nederland die, met de joden, een belangrijk deel van de stedelijke middenstand vormden.

Hoe oud werden mijn voorouders van mijn kwartierstaat

Voor de bepaling van de gemiddelde leeftijd van mijn voorouders beperk ik mij hier tot de personen tot en met de 5de generatie omdat ik over de 6de generatie onvoldoende informatie heb.

Het blijkt dat aanzienlijke verschillen bestaan tussen de verschillende families. Om dit handzaam uit te drukken heb ik de families van mijn kwartierstaat verdeelt in 4 segmenten die als basis mijn 4 grootouders hebben. Het gaat dan om 7 personen per segment(1 grootvader, 2 overgrootouders en 4 bet-overgrootouders). Voorlopig kunnen dan de volgende conclusies worden getrokken:

De familieleden in vak A, dat is het vak dat met mijn grootvader Coelewij begint, worden van al mijn voorouders gemiddeld het oudst. Als ik een vroeg aan maagzweer overleden overgrootvader uitsluit, is de gemiddelde leeftijd van deze voorouders 77 jaar (met die vroeg gestorven voorouder erbij, is het 70 jaar).

In vak B, dat begint met mijn grootmoeder Junger en dat voor 75% compleet is, blijkt de gemiddelde leeftijd 67 jaar te zijn.

In vak C, dat begint met mijn grootvader de Bolster, is de gemiddelde leeftijd 66 jaar.

In het laatste vak, vak D, dat begint met mijn overgrootmoeder Coerdes, is de gemiddelde leeftijd het laagst en scoort slechts 60 jaar.

De gemiddelde leeftijd van de vakken A en B tesamen, dus alle voorouders van mijn vader tot 3 generaties terug, is dan 72 jaar dat duidelijk hoger is dan dat van de kant van mijn moeder(vakken C+D) met een gemiddelde leeftijd van 63 jaar. Hoop gevend is het feit dat mijn moeder 93 is geworden hetgeen bijna 30 jaar meer is dan de gemiddelde leeftijd van haar voorouders.

Tweelingen en grootte van gezinnen

In de gezinnen tot en met de 6de generatie heb ik in directe lijn geen tweelingen aangetroffen. Wel bij andere familieleden, bij de familie Coerdes in 1801 en Nolte in 1880. Het aantal tweelingen dat ik waargenomen heb is dus gering.

De grootte van de gezinnen die in mijn kwartierstaat voorkomen varieert sterk.

Sommige families waren succesvoller in de voortplanting dan andere, of hadden minder kindersterfte. Over een paar families in mijn kwartierstaat zijn wel in dit opzicht enige opmerkingen te maken. Bij de familie Coelewij, bijvoorbeeld, waren de gezinnen relatief klein waardoor de familie ten tijde van mijn overgrootvader en van mijn grootvader, bijna was uitgestorven (in mannelijke lijn). Andere families in mijn kwartierstaat waren meer succesvol, b.v. de familie Teeuwisse waar niet alleen veel kinderen werden geboren maar waar de meeste kinderen jongens waren zodat de familienaam snel uitgebreid werd.

De volgende paragrafen beschrijven de 32 families die in mijn kwartierstaat tot de 6de generatie voorkomen (De nummering is die van de kwartierstaat, zie pagina 9)

32. Familie Coelewij.

Over de familie Coelewij(Koeleweij) heb ik uitgebreid gerapporteerd in mijn boek: Genealogisch overzicht van het geslacht Coelewij/K)oelewij. 2015. ISBN9789402141726), waarvan ik hier een samenvatting geef.

De stamboom van de familie **Coelewij/Koelewij** gaat met zekerheid terug tot circa 1683 en met grote waarschijnlijkheid tot circa 1600.

In het laatste geval is ene Jan Koeleweij, die zich in 1640 als poorter in Amsterdam liet inschrijven, de stamvader van de familie.

Van de stamvader Jan Koeleweij is behalve zijn naam, ook zijn beroep als brouwer en zijn plaats van herkomst, namelijk Oldenburch in Duitsland, bekend. Met Oldenburch is waarschijnlijk bedoeld het Hertogdom Oldenburch waarin het plaatsje Coldewij gelegen is, dat nu binnen de grenzen van de stad Wilhelmshaven in Oost- Friesland in Duitsland ligt.

Ook Jacob Jansz, de waarschijnlijke zoon van Jan Koeleweij, geboren in 1623, emigreerde in circa 1640, mogelijk gelijk met zijn vader, naar Amsterdam.

In die tijd emigreerden meer personen uit die grensstreek naar Amsterdam omdat daar, in tegenstelling tot de situatie in Duitsland, voldoende werk te vinden was om een gezin te kunnen onderhouden. Mogelijk heeft het decreet van graaf Gunther, die in die tijd in Oost Friesland aan de macht gekomen was, een rol gespeeld bij de emigratie van de Koeleweij's, omdat Gunther in 1648 het lutheranisme tot verplichte godsdienst proclameerde hetgeen op tegenstand

stuitte bij de lokale bevolking die overwegend gereformeerd was.(mondelinge mededeling lutherse dominee Kniphausersiel).

In Amsterdam ging Jacob Jansz(geboren 1623) als schilder zijn brood verdienen en al gauw, hij was toen 30 jaar, trouwde hij daar in 1653 met Barbara Tomas, een meisje uit Zwolle.

Zij kregen kinderen en een van de zoons van het echtpaar, die in 1654 in Amsterdam geboren was en Jan Jacobszn heette, tekende in 1674, bij zijn huwelijk met Sara Francken, met de familienaam Koeleweij. Deze handtekening is het oudste bewaard gebleven handschrift van een lid van de familie Coelewij. In de ondertrouwacte geeft hij aan uit Knyphausersiel (Ostfriesland Duitsland) afkomstig te zijn. Dat lag in de buurtschap Coldewey, waar ook de andere Koeleweij's vandaan gekomen waren.

De naam Koeleweij was klaarblijkelijk afgeleid van de naam van de oostfrieze buurtschap Coldewey dat in ht Hollands “koude weg” betekent.

Tot 1682 bleef het gezin van Jan Jacobszn Koeleweij/Francken in Amsterdam wonen, om daarna naar de Duitse grensstreek in de buurt van Cleef te verhuizen. Dit gebeurde waarschijnlijk omdat echtgenote Sara uit die streek afkomstig was. Dat was in of bij het plaatsje Heiden, dat in Duitsland dicht bij de Hollandse grens, op 20 kilometer afstand van Winterswijk gelegen was.

Sara had in Amsterdam al een paar kinderen gekregen, maar was bij haar terugkeer naar Heiden pas 28 jaar oud en dus nog jong genoeg om daar ook nog kinderen te krijgen, hetgeen ook gebeurde.

Gedurende de volgende 17 jaar bleef het gezin Jan Jacobsz Koeleweij/Franken in die streek, om in 1699 terug te keren

naar Amsterdam. Niet alle kinderen gingen mee terug naar Amsterdam. De kinderen Bernard(geboren ca. 1683), Gerard (geboren ca. 1684), en mogelijk ene Pieter, die allen in Duitsland geboren waren, bleven in Duitsland achter. Later zouden enkele kleinkinderen van de achterblijvers, waaronder Willem Koeleweij en Johannes Henricus Coeleweij, alsnog naar Amsterdam verhuizen om, net als hun grootouders, daar te gaan werken en een gezin te stichten.

Uit de kleinkinderen die naar Nederland kwamen, ontstonden twee takken: de Coelewij- en de Koelewij-tak. De kinderen die in Duitsland bleven noemden zich Kuhlewij waarvan enkele nakomelingen in Duitsland nog in leven zijn.

De Coelewij-tak begon met Johannes Henricus Coeleweij, een van de kleinzoons van Jan Jacobsz Koeleweij en Sara Francken. Hij was in circa 1704 bij het plaatsje Heiden geboren. Alle nu levende Coelewij's behoren tot deze tak en stammen van hen af.

De Koelewij-tak begon met Willem Koeleweij die ook in Heiden, Duitsland, geboren werd in ongeveer 1705. Deze tak is uitgestorven bij het overlijden van Adrianus Koelewij in 1986.

De twee takken zouden zich geheel verschillend ontwikkelen. De Koelewij-tak, die in het begin van de 18-de eeuw een aanzienlijk vermogen bezat, verloor gedurende de Franse tijd het grootste deel van dat vermogen en ging daarna maatschappelijk en financieel geleidelijk verder achteruit. Vanaf diezelfde tijd bleef het aantal nieuw geboren mannelijke leden van de familie tot een of twee beperkt en de Koelewij-tak zou als gevolg daarvan in 1986 in mannelijke lijn uitsterven.

De Coelewij-tak, daarentegen, zou zich zowel maatschappelijk als in aantal leden, gunstig ontwikkelen. De gunstige maatschappelijke toestand was voornamelijk te danken aan het timmerbedrijf van de familie dat van circa 1766 tot 1950